

Årsmelding 2021

Læring for
troen og livet

K-STUD
Kristelig studieforbund

Kursvirksomheten 2021

Enda et unntaksår

Studieåret 2021 ble også et unntaksår på grunn av korona-epidemien. Det har blitt gjennomført over 3600 kurs med 26 700 deltakere. Dette er litt mindre enn i 2020. Det har vært krevende å planlegge og gjennomføre kurs og smågrupper under hele pandemien. Selv om samfunnet har vært noe mer åpent i 2021, har endringer i restriksjoner, med varierende antallsbegrensninger og andre smittevernregler ført til uforutsigbarhet og usikkerhet. I tillegg er det varierende oppmøte pga. karantene og sykdom. Dette kan være noe av grunnen til færre søknader enn året før. Helårsvirkning i 2021 spiller også inn, sammenlignet med 2020 da pandemien varte i 9,5 mnd.

Da samfunnet stengte ned i 2020 pga. pandemien, ble det straks mobilisert for å finne nye måter å drive opplæringen på. K-stud var i dialog med medlemsorganisasjonene om behov, tips og erfaringsutveksling. Mange av arrangørene omstilte seg og la opplæringen over på digitale flater, hadde samlinger utendørs eller delte opp i mindre kurs med færre deltakere. Andre la om til kortere kurs da man kunne samles igjen. Dette arbeidet har fortsatt i 2021, med ulik intensitet etter hvert som smitteverntiltakene har endret seg. Kirkens sos er en av medlemsorganisasjonene som har hatt økning i antall kurstimer. De har lagt mye over på digitale flater, og har også utviklet kursene sine på andre måter. Flere av de største medlemsorganisasjonene våre har måttet nedskalere sin leirvirksomhet også i 2021. Dette har fått følger for antall kurs og kurstimer som er rapportert i året som har gått.

De to siste årene med korona har det vært behov for å gi tilbud om andre typer kurs, det har oppstått nye læringsbehov, og noen temaer har blitt mer aktuelle. Vi kan likevel ikke se at medlemsorganisasjonene i stor grad har vektlagt noen temaområder til fordel for andre. Pandemien har satt sine begrensninger på hva man kan gjennomføre til enhver tid, og ulike forutsetninger for å legge om kursvirksomheten eller utvikle nye kurstilbud har variert lokalt.

K-stud innførte to stimuleringsordninger i 2021, en for å stimulere til nytenkning og oppstart av nye kurs, og en til omstilling og tilpasning av større kurs.

I tillegg lyste vi ut tilskudd til medlemsorganisasjoner som vil gjennomføre motivasjonstiltak som har til hensikt å skape engasjement, motivere og hjelpe lokallagene deres til å drive aktuell opplæring overfor ulike målgrupper. Målene for dette er at de kan komme i gang igjen med den lokale opplæringsvirksomheten som har ligget nede eller er redusert under pandemien, og bidra til nyskaping og økt omfang av kurs og annen opplæring lokalt. Dette viste seg å treffe et stort behov. Hele 18 forholdsvis omfattende prosjekter fikk tilskudd til bl.a. ledertrening, lederoppfølging og styrking av frivilligheten, lokale motivasjonstiltak og kompetanseheving for resurspersoner, utvikling av nye kreative læringsverktøy og podcast for å spre kunnskap.

For å nå nye målgrupper tilpasser medlemsorganisasjonene kurstilbudet til «nye» behov. De gjør læringsarenaene mest mulig relevante ved å videreutvikle kurskonsept og metodikk, og lage nytt kursmaterieil. Tilpasning av kursvirksomheten de to siste årene ifm. pandemien har hatt som mål i størst mulig grad å opprettholde kurstilbudet, nå nye deltakere og dekke nye behov. Nye målgrupper er nådd gjennom alternative læringsformer som har nådd bredere ut, særlig blant yngre mennesker og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Tall og innhold

Pr. 31.12.2021 hadde K-stud 87 medlemsorganisasjoner. Tallene på kurstimer, antall deltakere og antall kurs kan ikke sammenlignes som vi pleier med tidligere år, men vi har likevel sett en interessant utvikling de to årene pandemien har satt begrensninger på kursvirksomheten.

De aller fleste medlemsorganisasjonene har redusert kursvirksomhet i 2021, men nedgangen er mye mindre enn det første korona-året (4 %, mot 29 %). De kursene som er gjennomført hadde 9 % færre kurstimer enn året før, men antall deltakere er kun redusert med 2,4 %. Tilsvarende tall i 2020 var på henholdsvis 34 og 33 %.

Kirkens SOS har hatt en stor økning under hele pandemien, med mer enn dobling av antall kurs og kurstimer i både 2020 og 2021. De har satset spesielt på digital opplæring av de frivillige som betjener krisetelefonen deres for å være enda bedre rustet i forhold til økte behov under pandemien. Kristent arbeid blant blinde og svaksynte (KABB) møtte et økende behov for opplæring under pandemien ved å gå over til digitale flater. KABB hadde en stor prosentvis økning av antall kurs under hele pandemien, men det er først i 2021 at antall deltakere har økt.

De fleste ungdomsorganisasjonene, særlig KRIK og KFUK-KFUM-speiderne, har drevet mer opplæring i 2021 enn i 2020. Årsaken har en sammenheng med mindre omfattende antallsrestriksjoner, slik at det var mulig å gjennomføre mindre leirer med tilpasninger.

Samtidig ser vi at de to største medlemsorganisasjonene våre har ulik utvikling: Den norske kirke (DNK) økte med 12 % i 2021, etter at de opplevde en reduksjon på 43 % i 2020. Pinsebevegelsen (PB) hadde ikke like stor nedgang i 2020 som DNK hadde, men de fortsatte å gå ned i antall kurs i 2021, med 6 % færre kurs, mot en nedgang på 28 % året før. En årsak til kan være at konfirmasjonsopplæringen i DNK tok seg opp i 2021. Mens det fortsatt var vanskelig å gjennomføre smågruppevirksomheten som er spesielt utpreget i PB, hvor også helårsvirkningen har noe å si.

Hva opplæringen handler om

Opplæringsvirksomheten drives i regi av medlemsorganisasjonene og deres regionledd og lokallag. Mesteparten av virksomheten skjer lokalt, i tråd med lokale behov. Den største andelen kurs finner vi innenfor teamet kristendom. Deretter kommer estetiske fag (sang, musikk, drama, håndverk og bilde/lyd) og organisasjons- og ledelsesfag (særlig lederkurs for ungdom). Vi har også temaer innenfor naturfag (friluftsliv), språkfag (hovedsakelig norskopplæring), helse- og sosialfag (relatert til rusmisbruk, mental helse og idrett) og samfunnsfag (bl.a. samliv og interkulturell forståelse). Medlemsorganisasjonene rapporterer ikke inn kurs som gir formell kompetanse, og har i mindre grad kurs som er direkte arbeidslivsrelatert. Vi anser likevel opplæringen deres som viktige supplement på områder der offentlige tilbud ikke skal eller kan dekke behovet. Vi erfarer også at den kompetansen som kursdeltakerne utvikler kommer til nytte på flere områder innen både arbeidsliv og samfunnsliv.

På statistikken ser vi at på emnene Helse og omsorg var det 100 kurs i 2019, 181 kurs i 2020 og 260 kurs i 2021. I 2021 omfatter dette 7,3 % av de rapporterte kursene, mot 1,87 % i 2019. Behovet for frivillige under pandemien på dette feltet har vært økende, fordi mange har hatt utfordrende år. Den nevnte økningen i Kirkens SOS er mye av svaret på hvorfor kursvirksomheten på dette området har økt.

På den andre siden, ser vi at kurs innen Natur, idrett og friluftsliv har hatt en betydelig nedgang i antall rapporterte kurs. Dette har nok å gjøre med at f.eks. KRIK og KFUK-KFUM-speiderne har måttet avlyse sine store leirer og sommerkurs. I 2019 ble det rapportert inn 448 kurs innen dette emne, 57 kurs i 2020 og en liten økning til 99 kurs i 2021. Disse emnene utgjorde 8,39 % i 2019 og 2,75 % i 2021.

Når det gjelder kurs innen Sang og musikk har det vært en nedgang også fra 2020 til 2021. Det kan være fordi mange kurs ikke kom skikkelig i gang etter nedstengning i starten av 2021, og det har vært flere perioder med usikkerhet og nye nedstenginger. I 2019 var det 733 kurs innen disse emnene, 468 i 2020 og 305 i 2021.

Gjennom medarbeiderkurset Årets kurs, som i 2021 ble omorganisert til en digital kursuke, bidro K-stud med kompetanse til nye og «gamle» kurslærere innenfor aktuelle kulturtilbud.

Forankring

Virksomheten gjennomføres i tråd med K-studs visjon, virksomhetside og formål, slik de er gjengitt nedenfor. De overordnede målene i Lov om voksenopplæring (§ 4) ligger også til grunn for virksomheten.

Visjon

Visjonen *Skape gode læringsarenaer for troen og livet*, ble vedtatt på årsmøtet 2013.

Virksomhetside

K-stud skal være et pedagogisk, faglig og kreativt kompetansemiljø som stimulerer det pedagogiske arbeidet i medlemsorganisasjonene gjennom et velorganisert og effektivt informasjons- og servicetilbud.

Formål (vedtektenes § 1)

- a. K-stud skal fremme og videreutvikle livslang læring i regi av kristne trossamfunn og organisasjoner og i samsvar med Lov om voksenopplæring.
- b. K-stud skal gjennom sitt arbeid bidra til å gi alle mennesker lik adgang til kunnskap og kompetanse og slik:
 - fremme den enkeltes menneskelige og åndelige utvikling
 - møte behovene i samfunns- og arbeidsliv i henhold til voksenopplæringslovens overordnede mål for studieforbundenes virksomhet

Verdier

K-studs verdier skal gjenspeile vår virksomhet og sette standarder for det vi gjør. Disse verdiene er frivillighet, menneskeverd, utvikling, økumenikk og samfunnsansvar.

1. Tilskuddsforvaltning

Mål og strategi

K-stud har som mål å stimulere til gode læringsprosesser gjennom tilskuddsordningene, og øke registrerte kurstimer med 5 % årlig. Vi ønsker å bidra til at kvaliteten til kursvirksomheten er høy, ved å bevisstgjøre kursarrangøren på hva som er gode studieplaner og hva som er organisert opplæring. K-stud har et mål om at tilskuddsordningene skal være godt kjent å alle nivåer i medlemsorganisasjonen, og dette skal vi gjøre ved å ha målrettet informasjons og motivasjonsarbeid. Det offentlige tilskuddet skal forvaltes på en forsvarlig måte, og vi skal arbeide for økte timesatser som kommer kursarrangøren og deltakere til gode.

Hvordan vi jobber

På vår hjemmeside har vi mye informasjon om søknadsprosedyrer, tilskuddsregler og generell informasjon, slik at det er lett tilgjengelig for kursarrangøren. Materiellkatalogen er også enkel å finne frem i, og denne gjør det enklere for søkerne å finne aktuelt studiemateriell. Vi jobber kontinuerlig med å ha enkle og gode søknadsrutiner, slik at det er enkelt for kursarrangøren å sende søknad om tilskudd. Informasjonsarbeidet er nærmere beskrevet i kapittel 5 Organisasjon, i tillegg til avsnittet nedenfor om informasjons- og motivasjonskampanjen.

For å gjøre tilskuddsordningene mest mulig forutsigbare for brukerne, behandles søknadene løpende, og med utbetaling flere ganger i året. Vi legger vekt på enklest mulige søknadsprosedyrer, og forholder oss til minstekravene i voksenopplæringsloven for dokumentasjon av opplæringen.

Ny søknadsportal

Fra 2021 tok vi i bruk et nytt felles søknads- og saksbehandlersystem. Denne portalen er utviklet av Innovit as, og er i regi av Voksenopplæringsforbundet videreutviklet og tilpasset hvordan studieforbundene jobber. Noen ting er spesielt tilpasset K-stud, slik at selve søknadsprosessen ikke er endret for kursarrangøren og våre særegne tilskuddsordninger- og regler er ivaretatt. Innloggingen og utformingen er likevel annerledes, men det ser ut til at det nye systemet fungerer bra for de fleste kursarrangørene.

Dette ser ut til å bli et godt verktøy for behandling av søknader, og det er også et tryggere søknadsverktøy enn vi har hatt tidligere. Vi får også bedre utviklet statistikker, men dette er ikke ferdig utviklet enda.

Portalen har mange forhåndsgodkjente standard studieplaner. Vi oppfordrer arrangørene til å bruke disse der det er naturlig, og oppfordrer spesielt kor og andre sang- og musikkgrupper til å bruke standard planer som er laget for deres bruk.

Opplæringstilskudd (OT), med forsterket tilskudd under pandemien

Nesten 13 millioner kroner er tildelt i opplæringstilskudd i 2021. Tilskuddet fordeles i all hovedsak med faste satser pr kurstime. Det gis også ekstra tilskudd til felles konfirmasjonsundervisning der flere menigheter med små konfirmasjonskull går sammen om opplæringen.

For å inspirere til fortsatt opplæring, og gi en kompensasjon for krevende situasjon under den pågående pandemien, la K-stud på ekstra tilskuddsbeløp til timestøtten for kurs og studiegrupper høsten 2021.

For å gi inspirasjon til fortsatt opplæring og mulighet til å starte nye kurs og annen opplæring for ungdom og voksne under korona-pandemien, inviterte K-stud medlemsorganisasjonene til å søke på tre ekstraordinære ordninger i 2021:

- Stimuleringsordning 1: Nytt tilbud som menigheten/organisasjonen ikke har hatt tidligere. Det ble tildelt 235 000 kr fordelt på 47 nye kurs fra denne ordningen.
- Stimuleringsordning 2: Arrangementsstøtte ved leirer og andre kurs med mange delkurs og smågrupper. Her ville K-stud bidra slik at medlemmer som pleier å ha store arrangement med mange delkurs og smågrupper skulle bli i stand til å starte opp igjen virksomhet under koronapandemien gjennom tilpassede opplegg. 678 500 kr ble tildelt fra denne ordningen til 4 arrangører av større kurstilbud.
- Ekstraordinært motivasjonstilskudd 2021/2022 for å stimulere medlemsorganisasjonen til å gjennomføre motivasjonstiltak overfor sine menigheter og lokale foreninger for å skape engasjement, motivasjon og hjelp til å drive aktuell opplæring overfor ulike målgrupper. K-stud har gitt tilsagn om 2,4 millioner til 18 motivasjonstiltak som vil skape mer opplæring i 2022.

Første halvår 2021 videreførte vi også fjorårets kompensasjonsordning for at kursarrangørene skulle få noe i kompensasjon for løpende kostnader ved avlyste og avkortede kurs etter siste nedstengning. Det viste seg å være lite behov for dette i denne omgang.

Tilretteleggingstilskudd (Trt)

Vi disponerer en egen pott fra myndighetene til tilrettelegging. Hensikten med ordningen er å fjerne hindringer for deltakelse i opplæring, og det kommer i tillegg til det ordinære timetilskuddet.

Ordningen med tilretteleggingstilskudd har vi prøvd å gjøre mer kjent gjennom nyhetsbrev, nettside og under medlemsbesøk. I 2021 ble ca 600 000 kr tildelt i tilretteleggingstilskudd til 14 kurs. For at denne tilskuddsordningen skal være mer treffsikker og gi et mer hensiktsmessig tilskuddsnivå for de som har merkostnader til tilrettelegging, har K-stud styrket potten med nær 200 000 kr finansiert med OT-midler.

Informasjons- og motivasjonskampanje

K-stud gjennomførte i 2021 en informasjons- og motivasjonskampanje i den hensikt å bidra til økt synlighet av K-stud i medlemsorganisasjonene, bevisstgjøre og stimulere til økt opplæring, øke antall registrerte kurstimer og motivere medlemsorganisasjonene til å søke tilskudd til opplæring.

I tidsrommet januar-mars engasjerte vi en midlertidig prosjektrådgiver i en 100 % stilling for å gjennomføre kampanjen. Tiltaket besto i denne perioden av produksjon og lansering av en promoteringsfilm til bruk i ulike sammenhenger, to filmer med læringshistorier, publisering av stoff på k-stud.no og Facebook, samt en målrettet annonsekampanje i Vårt Land, Dagen og Korsets Seier, både i papirutgave, nettavis og mobilavis. De digitale annonsene pekte til en egen landingsside. Totalt 829 personer klikket seg videre til denne, noe vi kan være godt fornøyd med. Det anslås at hele 60 000 forskjellige personer så de digitale annonsene i løpet av kampanjen. I mars valgte Vofo K-stud som «Månedens studieforbund» og bidro til å dele elementer fra kampanjen. Et ytterligere mål for kampanjen var å gi veiledning til søknadsprosessen. I den forbindelse ble det i samarbeid med to andre studieforbund utviklet veiledningsmateriell og instruksjonsfilmer til søknadsportalen, som er tilgjengelige på K-stud.no.

Fra april-juni, og videre fra august-desember engasjerte vi en ny midlertidig prosjektrådgiver i 50 % stilling for å følge opp og videreføre tiltaket. I perioden april-mai ble det gjennomført en digital

spørreundersøkelse for å måle effekten av annonsekampanjen. Oppfordringen til å delta gikk bredt ut i sosiale medier, på hjemmesiden og i K-studs nyhetsbrev. 99 personer deltok. Undersøkelsen ga signaler om den relative effekten av annonsekampanjen og nivået av kjennskap til K-stud. Spørreundersøkelsen bidro også i seg selv til å synliggjøre og vekke interesse for K-stud. Flere tegnet seg som nye mottakere av nyhetsbrevet gjennom spørreundersøkelsen, og flere ble følgere på Facebook og sa de ville søke tilskudd hos K-stud i fremtiden.

Informasjons- og motivasjonskampanjen ble videreført gjennom oppsøkende kontakt med lokale menigheter og foreninger/lokallag i våre medlemsorganisasjoner som ikke var aktive brukere av tilskuddsordningen. Et særlig fokus i den sammenheng var konfirmantopplæring/tentro i Den norske kirke og Pinsebevegelsen.

Gjennom målrettet, oppsøkende kontakt, telefonisk og på mail, fikk sentralleddene i utvalgte medlemsorganisasjoner – både hovedorganisasjonene og ungdomsorganisasjonene (NMSU, ACTA, NLM Ung, ImF Ung, Ung Baptist og Pinse Ung) – relevant og oppdatert informasjon om tilskuddsordningen, samt tekster, bilder og lenker til bruk i sine nyhetsbrev og nyhetssaker og permanente poster på egne hjemmesider. Flere fulgte opp dette og bidro på sine egne sider til å gjøre K-stud bedre kjent og tilskuddsordningen lettere tilgjengelig for nøkkelpersoner i deres sammenhenger.

Høsten 2021 deltok K-stud også med stand og informasjon i plenum på flere konferanser, bl.a. Forum for trosopplæring (Stavanger bispedømme, Dnk), Led Agder (Pinsebevegelsen) og Kirkevergekonferansen (Dnk). Ved siden av å informere og synliggjøre K-stud direkte ga dette gode referansepunkter for «ringerunden» som pågikk hele høsten.

Et stort antall fellesråd og lokalmenigheter i Dnk i Stavanger, Bjørgvin, Nidaros og Nord Hålogaland bispedømmer, ble kontaktet direkte på telefon og fulgt opp på e-post. Både kirkeverger og undervisningsansatte ble godt informert og motivert til å søke tilskudd og spre informasjonen videre i sine rekker. Det samme gjelder Pinsebevegelsen, De Frie Evangeliske Forsamlinger og Baptistkirken.

Etter den gjennomgående positive responsen å dømme, er det grunn til å tro at Informasjonskampanjen har bidratt og fortsatt vil bidra til økt søkning og økte kurstimetall. Informasjonskampanjen ble besluttet videreført i 2022.

Doris Tonheim fra Flekkerøy misjonskirke og kateket Elise Frøyen bruker tilskuddsordningene fra K-stud aktivt i menighetens opplæringsarbeid (fra informasjonskampanjen).

2. Pedagogisk virksomhet

Mål og strategi

Målet med det pedagogiske arbeidet er å stimulere til voksenopplæring som fremmer menneskelig og åndelig utvikling, deltakelse i frivillig og ideelle organisasjoner, skaper økt samfunnsengasjement og demokratiutvikling, fremmer inkludering og bekjemper utenforskap, og styrker kulturelt mangfold. Vi ønsker å videreutvikle og kvalitetssikre læringsvirksomheten i medlemsorganisasjonene, stimulere til utvikling av aktuelle læringsmetoder og pedagogiske studieopplegg, bidra til økt kompetanse hos kursarrangører og at pedagogiske tilbud skal være godt kjent på alle nivå i medlemsorganisasjonene.

For å få til dette har vi som strategi å være pådriver for voksenopplæring gjennom motivasjon og veiledning, arbeide for at opplæring skal være tilgjengelig for alle og tilby gode, tidsaktuelle standard studieplaner. Videre ønsker vi å sette fokus på aktuelle mål for opplæringen under årsmøtet og andre møteplasser i regi av K-stud, lyse ut pedagogiske utviklingsmidler med vekt på nyskaping og bruk av nye læringsformer, og arrangerer Årets kurs for frivillige og ansatte som er engasjert i opplæring.

Hvordan vi jobber

K-stud gir pedagogisk veiledning og tilgang til studiemateriell og tilskuddsordninger. Vi prøver å motivere flere til å drive systematisk opplæring og øke bevisstheten om hva som faktisk er opplæring. K-stud oppfordrer kursarrangørene til økt satsning på inkludering av mennesker med nedsatt funksjonsevne, innvandrere og andre utsatte grupper. Vi er stadig på jakt etter gode læringshistorier fra personer som har deltatt i opplæring gjennom våre medlemsorganisasjoner. Dette er viktig å få frem for å inspirere andre til å delta i opplæringen, og også for å vise myndighetene betydningen av opplæringstilskuddet og hva det fører til. Hvordan vi jobber med informasjon er nærmere beskrevet i kapittel 5 Organisasjon, i tillegg til avsnittet om informasjons- og motivasjonskampanjen i kapittel 1 Tilskuddsforvaltning.

Læring for troen og livet

All opplæring i våre medlemsorganisasjoner har temaer som kan relateres til et eller flere av de overordnede målene i Voksenopplæringsloven. Noen generelt om å gi tilgang til kunnskap og senke terskelen for læring og deltakelse i frivillige organisasjoner. Opplæringen skal være et supplement til offentlig utdanning og bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle. Andre mer spesielt i forhold til demokrati og bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere. Opplæringen skal bekjempe utenforskap og bidra til inkludering, styrke kulturelt mangfold og bevare kulturarven.

Pedagogiske utviklingsmidler (PU)

K-stud lyser ut PU-midler for å stimulere til nytenking, metodeutvikling og utvikling av studiemateriell og kursopplegg.

På grunn av koronasituasjonen lyste vi ut ekstraordinære PU-midler til pågående prosjekter i 2021. Hensikten var å styrke innsatsen under pandemien og stimulere til mer og bedre opplæring. Vi mottok 7 søknader, og tildelte kr 200 000,- til følgende prosjekt:

- IKO: Det store gjestebudet
- Morfarbarn: Samlivsrevolusjon – tro, kjønn og samlivsetikk
- Norges Kristelige student- og skoleungdomslag: Bibelstudium for unge menn «Troens menn ung»
- IKO: «Kirke escape room»
- Norges KFUK-KFUM: Ressursbank for aktive læringsmetoder.

Til K-studs ordinære utlysning av PU-midler for 2022/23, mottok vi 9 søknader. Vi tildelte kr 500 000,- til disse prosjektene:

- Sjømannskirken: Nettkonfirmanter 2022, Spor av Gud
- Kirkens Teaterskole Drammen: Musikkpakker til to teateroppsetninger for barn og unge (utarbeide materialpakker)
- Kirkens Teaterskole, Drammen: «Ordet ble menneske» – Veien til Betlehem (utvikle materiell til teaterarbeid i kirken)
- Bibelselskapet i samarbeid med Areopagos: Digital verktøykasse for hverdagspraksiser i konfirmanntiden
- KFUK-KUM speiderne: Friluftsliv i fjellet (utvikle pedagogisk materiell og digitale ressurser)
- Pinsebevegelsen: Led læringsfellesskap

Årets kurs og digital kursuke og fagsamling

Også i 2021 måtte vi avlyse Årets kurs pga. pandemien. Som erstatning for dette, arrangerte vi Digital kursuke i september med 71 påmeldte deltakere. Følgende kurs ble gjennomført:

- Videregående kurs i baby- og småbarnssang
- Det digitale læringsrommet
- Låtskriving
- Bibelfortelling

I forkant av årsmøtet i mai inviterte vi til digital fagsamling med temaet: Digitale kurs og møteplasser. Over 70 var logget inn og fulgte fagsamlingen.

Studieplaner og materiell

Det er en prioritert oppgave for K-stud å være i dialog med forlagene for å opprettholde bevisstheten om å legge til rette for studiegrupper gjennom gode studieopplegg til aktuelle bøker. 23 nye studie bøker og studiehefter ble godkjent i 2021.

Samarbeidsorganisasjoner

K-stud tar del i flere arenaer som bidrar til faglige innspill og nye impulser for K-studs videre arbeid:

- Vi er medlem av European Protestant and Anglican Network for life long Learning (EAEE). Den årlige studieturen som skulle vært i Sveits denne gangen, ble erstattet med en digital konferanse om «Education – Theology – Digitisation: What do we gain, what do we lose?»
- K-stud er med i Kirkelig Filmnettverk som møtes til fagsamlinger under filmfestivalen i Haugesund. Nettverket jobber med bruk av film i studie- og menighetsvirksomhet. Nettverket koordineres av IKO og Kirkerådet, med Damaris og K-stud m.fl. som støttespillere. I 2021 var det mulig å gjennomføre samlingen, men K-stud deltok ikke.
- I tillegg er vi med i KDL-nettverket som blant annet drøfter pedagogiske spørsmål og deler erfaringer. KDL-nettverket er et uformelt nettverk med fem studieforbund som har kultur, demokrati og livssyn som sin fremste kursportefølje, og som ligner hverandre i innretning.

Medlemsbesøk og stands

K-stud jobber målrettet med veiledning og mobilisering i medlemsorganisasjonene. Hvert år inviterer K-stud seg selv på medlemsbesøk i medlemsorganisasjonene, og i 2021 har vi hatt 4 medlemsbesøk på Teams. Dette er en viktig arena for at lederne i medlemsorganisasjonene skal bli bedre kjent med K-stud, og K-stud bedre kjent med medlemsorganisasjonen.

Selv om det har vært koronapandemi, har K-stud fått anledning til å være til stede med stand på tre arrangementer i 2021.

3. Interessepolitikk

Mål og strategi

Målet med det interessepolitiske arbeidet er tredelt: Vi skal oppnå økt synlighet og anerkjennelse for voksenopplæring i frivillige og ideelle organisasjoner både nasjonalt og regionalt, og være godt kjent blant offentlige premissleverandører. Videre er det et klart mål å få forutsigbare og hensiktsmessige rammebetingelser og en økning i offentlige tilskudd til voksenopplæringen. Fra og med 2021 er studieforbundsordningen delt mellom Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet (KUD). K-stud er blant de studieforbundene som er flyttet over til KUD, og vi har som mål å få til en god implementering og oppfølging av studieforbundsordningen der.

For å nå målene har vi som strategi å synliggjøre hvordan opplæringen bidrar til å oppfylle kultur- og frivillighetspolitiske mål. Strategisk bruk av forskning, statistikk og læringshistorier er en del av dette. Vi vil drive et aktivt påvirkningsarbeid og profilere virksomheten via media. Et viktig strategisk grep er å bidra aktivt i interessepolitiske organisasjoner og allianser nasjonalt og regionalt. Vi vil også bruke Arendalsuka som et verktøy for å synliggjøre studieforbundet og sette aktuelle saker på den politiske dagsorden.

Hvordan vi jobber

Et redskap i dette arbeidet er å være mest mulig synlig på Facebook, og bruke de mulighetene vi har gjennom ulike media og informasjonskanaler. Vi samler gode læringshistorier og eksempler fra opplæringsvirksomheten til å underbygge budskapet vårt. Vi bruker også resultatene fra undersøkelser og statistiske tall som viser omfanget og innholdet i opplæringen og hvilke målgrupper som nås. Disse knyttes opp mot de overordnede målene i voksenopplæringsloven og politiske mål som bekjempelse av utenforskap, inkludering og kultur- og frivillighetspolitiske mål.

Men det viktigste vi gjør, er å sende skriftlige innspill til offentlige høringer og relevante komiteer på Stortinget, delta på dialog- og innspillmøter i politiske partier og departement, og ha egne møter med politikere på Stortinget. På møtene med politikere tar vi med oss styremedlemmer eller andre personer fra medlemsorganisasjonene våre, for at de kan komme med eksempler og fortelle hva opplæringen betyr for organisasjonen og deltakerne deres. I 2021 har vi ikke prioritert å invitere oss til møter med enkeltpolitikere, men har deltatt på andre aktuelle arenaer. Engasjement under Arendalsuka ble ikke prioritert i 2021 pga. korona-situasjonen.

Like viktig er samarbeidet med aktuelle interessepolitiske organisasjoner nasjonalt og regionalt. Den fremste organisasjonen for vår del er Voksenopplæringsforbundet (Vofo), studieforbundenes interesseorganisasjon. K-stud prioriterer å delta på alle aktuelle møter i Vofo, og bidrar med innspill både i de interne drøftelsene og til arbeidet med skriftlige innspill og høringsvar som Vofo sender til myndighetene og politiske partier. K-stud får gode råd fra Vofo til vårt eget politiske arbeid, og drar nytte av erfaringsutvekslingen med de andre studieforbundene under Vofos ulike møteplasser.

Daglig leder i K-stud har siden mai 2019 vært styreleder i Vofo, og bidrar direkte i Vofos interessepolitiske arbeid knyttet til styreledervervet. I forbindelse med delingen av studieforbundsordningen mellom Kunnskapsdepartementet (KD) og Kulturdepartementet (KUD) har Vofo opprettet faste utvalg som er rådgivende for styret på hvert sitt politikkområde. Daglig leder i K-stud er medlem av KUD-utvalget, og møter som vara i KD-utvalget som repr. for Vofos styre.

K-stud er også medlem av Frivillighet Norge, som har som mål å fremme sivilsamfunnet og de frivillige organisasjonenes interesser. Og Kulturalliansen, som vil styrke det frivillige kulturlivets rammevilkår og posisjon i samfunnet. K-stud deltar på aktuelle møter og konferanser som de inviterer til. Vi jobber for at de skal løfte fram opplæringens betydning for frivilligheten og det frivillige kulturlivet, og at de vil bidra i arbeidet for gode rammebetingelser for opplæring i frivilligheten. KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter jobber også interessepolitisk for K-stud sine saker, og vi samarbeider med dem om aktuelle innspill.

Saker vi jobber for

Sakene vi har jobbet med i 2021 har i all hovedsak dreid seg om fire forhold:

1. Bevilgning over statsbudsjettet for 2022 og 2023

I sitt forslag til statsbudsjett for 2022 foreslo Solberg-regjeringen å videreføre bevilgningen til de studieforbundene som sorterer under Kulturdepartement (KUD) på samme nivå som i 2020, justert for prisstigning. De la også inn en bevilgning over spillemidlene, slik de gjorde i 2021. Vofo jobbet sammen med studieforbundene for en økning i statsbudsjettet i tråd med tidligere innsendt krav om en opptrappingsplan i budsjettet, med påplussing på 25 mill. i 2022. Vofo ba også om at bevilgningen over spillemidlene inkluderes i statsstøtten.

Kulturalliansen og Frivillighet Norge jobbet også for økte bevilgninger, og støttet i det store hele opp om Vofo sine krav. KA løftet opp studieforbundsordningen i sitt påvirkningsarbeid. Vofo sendte også innspill til KUD om statsbudsjettet for 2023, også der med krav om en opptrappingsplan.

K-stud har bidratt under utarbeidelsen av Vofos innspill, og vært en pådriver overfor de andre aktørene. Dette året tok ikke K-stud egne initiativ overfor Kulturkomiteen på Stortinget, stortingspartier eller enkelt-politikere fordi nivået på vårt interessepolitiske arbeid ble nedjustert på høsthavåret pga. en studiepermisjon i staben.

2. Partiprogrammer og Stortingsvalg

K-stud har tidligere sendt innspill til partienes partiprogrammer, og var involvert i Vofos innspill og oppfølging av disse i begynnelsen av året. På høsten tok K-stud initiativ til at Vofo utformer noen krav til ny regjeringserklæring, og de sendte ut krav om økt satsning på livslang læring.

3. Tolkning av ny forskrift til voksenopplæringsloven

K-stud har jobbet med fortolkning av deltakerkravet på minst 4 godkjente deltakere på kurs, og hva som kan legges til grunn for å gi dispensasjon for lavere antall deltakere. Dette er tatt

opp i styret i Vofo, Vofos KUD-utvalg og på møter i KDL-nettverket. Vi har langt på vei kommet fram til et felles utgangspunkt for hvordan dispensasjonsadgangen kan fortolkes.

4. Heldigitale kurs

K-stud har i 2021 fortsatt arbeidet for en permanent ordning med heldigitale kurs, jfr. begrensningen i forskriften som sier at minst 50 % av kurstimene skal gjennomføres på fysiske samlinger. Vi tok opp dette under fagsamlingen som K-stud hadde før årsmøtet, der vi inviterte noen stortingspolitikere til å være med i en paneldebatt om digital opplæring. Selv om vi ikke lyktes med å få to stortingspolitikere fra Kulturkomiteen til å være med, har invitasjonene vi sendte til H, AP og KrF med spørsmål om saken bidratt til å sette fokus på saken. En stortingskandidat fra KrF deltok, og ville ta med seg innspillene til KrF på Stortinget.

Høringsvar til offentlige utredninger og høringer

I 2021 var det ingen relevante høringer som K-stud prioriterte å sende egne innspill til. Vi har likevel bidratt i Vofo og Frivillighet Norges arbeid med disse sakene:

- Regjeringens strategi for sivilsamfunnets rolle i integreringsarbeid, Vofo og Frivillighet Norges innspill.
- Demografiutvalgets rapport NOU 2020:15, Vofos høringsuttalelse
- Barne- og ungdomskulturmeldingen: stortingsmelding Meld. St. 18 (2020 – 2021) «Oppløve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge» (skrevet av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet), Vofos høringsnotat

Regionalt arbeid

På årsmøte i Voksenopplæringsforbundet (Vofo) i 2020 ble det bestemt at regionleddene deres skal ha fylkesutvalg og ikke fylkesstyrer. Vofos fylkesutvalg skal ivareta Vofos aktiviteter og oppgaver i regionen og foreta prioriteringer i samråd med Vofo sentralt. K-stud har representanter i 5 av fylkesutvalgene. Målet vårt er å få oppnevnt representanter fra K-stud i alle fylkesutvalg. K-stud nasjonalt bistår våre egne regionledd med råd og forslag til interessepolitiske innspill overfor Vofos regionledd og fylkeskommunen.

5. Organisasjon

Mål og strategi

K-stud har som mål å være en fleksibel og dynamisk organisasjon med sterk medvirkning fra medlemsorganisasjonene sentralt og regionalt. Vi ønsker også å videreutvikle samarbeidet med eksterne voksenpedagogiske, interessepolitiske og kirkelige organisasjoner. Dette prøver vi å oppnå ved å stimulere medlemsorganisasjonene til å delta aktivt i K-studs beslutningsorganer og satsningsområder. Vi ønsker å være en pådriver for aktuelle samarbeidsprosjekter med medlemsorganisasjonene og eksterne samarbeidspartnere, og ha en stab med kompetanse på ulike fagområder. Videre har vi som strategi å bygge fungerende regionledd.

Hvordan vi jobber

K-stud motiverer medlemsorganisasjonene til å påvirke våre veivalg ved å delta på årsmøtet og fremme kandidater til styret. Vi er i jevnlig kontakt med medlemsorganisasjonene på sentralt nivå gjennom medlemsbesøk og gjennomgang av rutiner og vedtekter for å kvalitetssikre medlemsgrunlaget, kontakten med og bruken av K-stud.

I tillegg er vi på utkikk etter relevante samarbeidsprosjekter med medlemsorganisasjoner og eksterne samarbeidspartnere, der K-stud kan bidra pedagogisk og med prosjektledelse.

Vårt fellesskap med Vofo og ulike studieforbund, gir oss et større kollegialt fellesskap som også bidrar til å styrke kompetansen i staben. Den årlige stabsturen og seminarer med nordiske og europeiske samarbeidspartnere ble ikke noe av i 2021. Ansatte har deltatt på flere webinarer og nettkurs i regi av KA, KNIF, Vofo, Frivillighet Norge, Kulturalliansen og noen av våre medlemsorganisasjoner.

Regionleddene fungerer i ulike grad. Vi støtter opp om disse ved å delta på styremøter og årsmøter og avhjelpe med regnskap, ulike søknadsprosesser og forvaltning av fylkeskommunale midler. Vi bidrar også med tips om saker regionstyrene kan drøfte, og hvordan de kan jobbe interessepolitisk i regionen.

I 2021 har vi jobbet aktivt med å rekruttere styremedlemmer og kontaktpersoner til våre egne regionledd og representanter til Vofos nye fylkesutvalg

Medlemsorganisasjoner

Pr 31.12.2021 hadde K-stud disse 86 medlemsorganisasjonene:

Medlemsorganisasjoner (63)

Areopagos
Blå Kors i Norge
Caritas Norge
De Frie Evangeliske Forsamlinger
Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Den indre Sjømannsmisjon
Den Nordiske Katolske Kirke i Norge
Den Norske Israelsmisjon
Den norske kirke
Det Evangelisk-Lutherske Kirkesamfunn
Det Norske Baptistsamfunn
Det Norske Bibelselskap
Det norske Diakonforbund
Det Norske Misjonsselskap
Evangeliet for alle

For bibel og bekjennelse
Frelsesarmeens Studieråd
HEKTA – Trosopplæring for ungdom
IKO – Kirkelig pedagogisk senter
Indremisjonsforbundet
KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter
KFUK-KFUM Norge
KFUK-KFUM speiderne
Kirkelig undervisningsforbund
Kirken av Guds Nåde Studieråd
Kirkens SOS i Norge
Kristen Idrettskontakt (KRIK)
Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte (KABB)
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
Kvinner i Nettverk
Lærernes Misjonsforbund
Maran Ata Norge
Metodistkirken i Norge
Misjonskirken Norge
Mødre i Bønn – Moms in Prayer International
NaMu Norge
Navigatørene
NMSU
Noracta
Nordic Harvest Mission
Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag
Norges Kristelige Studentforbund
Norges Kristne Råd
Norges Unge Katolikker
Norme, Norsk Råd for Misjon og Evangelisering
Normisjon
Norsk Luthersk Misjonssamband
Pinsebevegelsen
Sandomstiftelsen
Sjømannskirken
Skjærgårds Live
Skjærgårdsgospel
Stefanusalliansen
Stiftelsen Korsvei
Stiftelsen Kraft
Stiftelsen Morfarbarn
Stiftelsen Oase
Stiftelsen Skaperkraft
Syvendedags Adventistkirken
Søndagsskolen Norge
Ungdom i Oppdrag
Vineyard Norge Support
Y's Men region Norge

Norges Kristelige Folkehøgskolelag meldte seg ut fra og med medio desember 2021.

Organisasjoner med samarbeidsavtale (23)

Credokirken Studieråd
Den Eritreiske Evangelisk Lutherske Kirke I Norge
DMI Norge (Internasjonal Døvemisjon)
Doxa Bibelsenter
Granheimstiftelsen

Guds menighet Vegårdshei
Haugeinstituttet
Hemsedal Høyfjellssenter
Himmelpartner
Kingdom of God Light of Christ
Kirken i Dalen
Kirkens Bymisjon Trondheim
Klesutdeling, kursvirksomheten ligger på ulos.no
KRIMS Trondheim
Levende Tro
Mercy House
Nordic Chinese Christian Church in Oslo
Stavanger International Church
Stiftelsen Ellev Ministries Norge
Søgne Menighetsforening
Tent AS
Troens Ord Sandefjord
Ynglingeforeningen

Enkeltstående organisasjoner (trossamfunn, ideelle organisasjoner og institusjoner) kan ikke ha selvstendig medlemskap (medlemskap med fulle rettigheter) i studieforbundet, men kan tilsluttes studieforbundet gjennom en samarbeidsavtale (medlemskap med begrensede formelle rettigheter).

Informasjon og markedsføring

K-stud benytter flere kanaler for å nå ut med aktuell informasjon. Vi legger vekt på å finne stoff som er aktuelt for vår målgruppe, for å inspirere til å utvikle voksenopplæringen hos våre medlemsorganisasjoner. Vi jobber for å finne gode eksempler på kurs som kan inspirere til å drive organisert opplæring både lokalt og sentralt. Ved å gjøre dette, synliggjør vi mangfoldet og mulighetene. Vi vet det er underrapportering av kurs, og i møte med medlemsorganisasjonene oppfordrer vi til å bruke tilskuddsordningen for å synliggjøre omfanget av opplæring og bidra til mer og bedre læring. Vi ønsker også å spre gode læringshistorier.

Innføringen av strengere regler når det gjelder personvern og GDPR har gitt begrensinger for utsending av informasjon. Vi samarbeider derfor med medlemsorganisasjonene om å viderefremme informasjon til de som bør kjenne til mulighetene for tilskudd.

I 2021 har det vært viktig å informere om ulike stimuleringsordninger og unntak fra de vanlige tilskuddsreglene. Vi legger fortløpende ut nyhets saker om søknadsfrister, tilskuddsordninger, informasjon fra organisasjonen, styret, og andre relevante saker på hjemmesiden vår. Det ble sendt ut 11 nyhetsbrev i 2021. Nyhetsbrevet har omtrent 400 abonnenter.

Vi hadde omtrent 800 følgere på Facebook ved årsskiftet 21/22. Dette er en viktig informasjonskanal for å nå ut til flere, og vi har hatt noen annonser der. Vi har også annonsert i ulike kristne dags- og

ukeaviser, der vi har informert om våre tilskuddsordninger og Årets kurs. I tillegg annonserte vi i noen av medlemsorganisasjonenes blader.

Året 2021 har vært ekstra viktig når det gjelder informasjon og markedsføring, for å få opp kursrapporteringen og for å få ut informasjon om stimulerings- og kompensasjonsordninger. Derfor annonserte vi også i ni medlemsorganisasjoners blader i tillegg til de annonsene vi pleier å ha i Vårt Land og Dagen.

I løpet av 2021 gjorde vi en avtale med en fotograf som var rundt på ulike kurs og studiegrupper og tok bilder til vårt kommunikasjonsarbeid. Vi fikk også laget to nye roll-ups og nye brosjyrer med oppdatert informasjon.

Årsmøtet

6.mai 2021 arrangerte K-stud sitt årsmøte digitalt. Møtet hadde en åpen fagsamling før årsmøtesakene, og over 70 logget seg inn og deltok på denne samlingen. Temaet for vår årlige fagsamling var erfaringer med digitale kurs og møteplasser.

Årsmøtet, med rundt 30 delegater, ble ledet av Agnes Skagmo fra Søndagskolen Norge. Harald Skarsaune holdt leders tale, og vi gjennomgikk årsmelding, handlingsplan, budsjett og regnskap. Årsmøtet valgte nytt styre.

Faste styremedlemmer:

Styreleder: Harald Skarsaune (Kirkelig undervisningsforbund)
Anne-Grethe Karlgren Brevik Amland (Frelsesarmeens Studieråd) NY
Oddrun Flaas Amundsen (Lærernes misjonsforbund)
Espen Kvamen Amundsen (Norges KFUK-KFUM)
Einar Myreng (Pinsebevegelsen) NY
Terje Solberg (Den Evangelisk Lutherske Frikirke)
Else Storaas Vatne (Kristent Interkulturelt Arbeid) NY

Vararepresentanter:

1./2. vara *) Kay Morten Aarskog (Den norske kirke) NY
1./2. vara *) Håvard Sandvand Dahlen (Sjømannskirken)
3. vara Åse Mari Kessel (Hekta – trosopplæring for ungdom) NY som vara
*) Årsmøtet delegerte til styret å velge hvem som skal være 1. og 2. vara etter at Aarskog og Dahlen fikk like mange stemmer.

Administrasjon

K-stud har kontorer i Kirkens Hus, Rådhusgata 1-3, Oslo.
Siden nedstigningen i mars 2020 har de ansatte hatt hjemmekontor, med unntak av noen møter og kontordager høsten 2021.

K-studs stab har i 2021 bestått av:

Hege Irene Fossum, daglig leder (100 %)
Guro Haugland Byfuglien, studie- og informasjonsrådgiver (100 %)
Åse Fjogstad, studie- og organisasjonsrådgiver (100 %)
Gaute Brækken (100 %) Januar – mars
Pål Kristian Helmersen (50%) Fra april

(De fleste bildene i rapporten er tatt av Gjermund Øystese).